

9 UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ROZWOJU (ANALIZA SWOT)

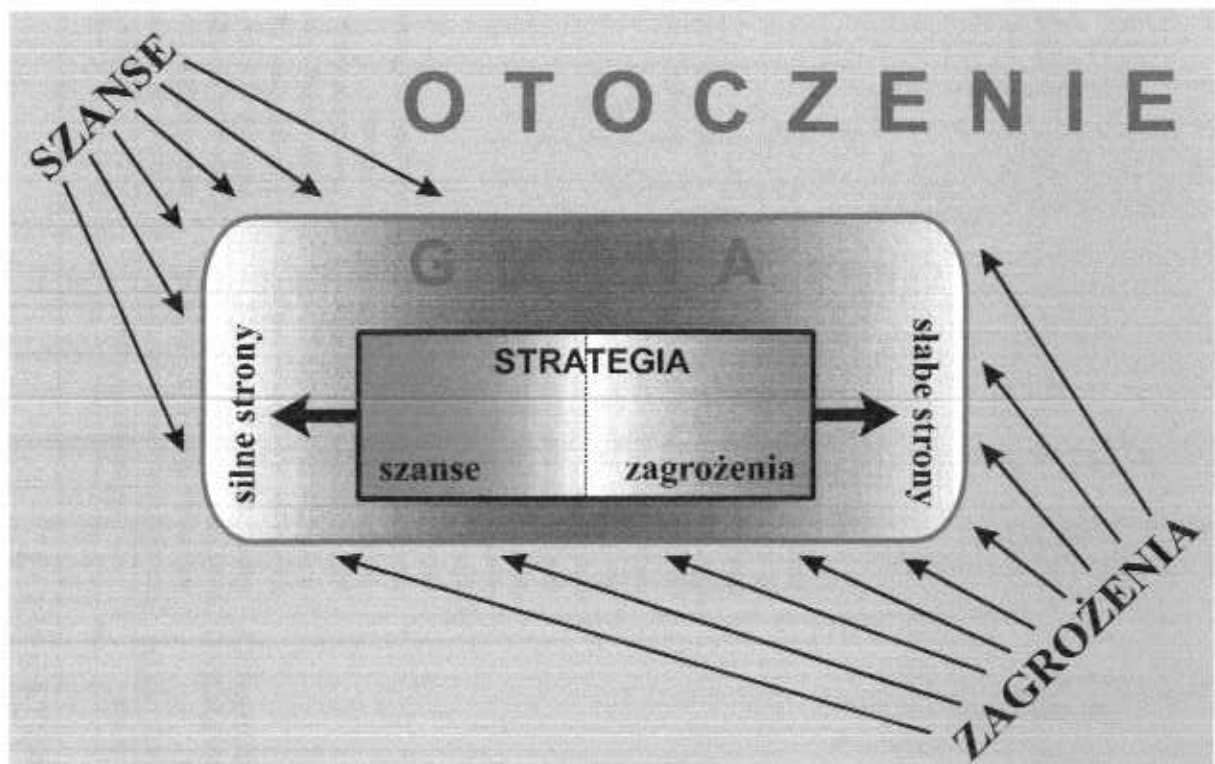
9.1 Analiza SWOT

Globalna analiza strategii

SWOT

Czynniki kształtujące strategię

Analiza SWOT

Cecha	Waloryzacja			Zagrożenia
	Mocne strony	Slabe strony	Szansy	
1.0 UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNO-PRZYRODNICZE	<p>-korzystne położenie na trasie nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk</p> <p>-korzystne warunki środowiska naturalnego</p> <p>-atrakcyjność krajobrazowa i przyrodnicza – walory</p> <p>-zróżnicowanych elementów rzeźby i morfologicznej dolinki erozyjne, zagłębienia</p> <p>-wypłaskowe i małe jeziora (zw. oczka)</p> <p>-czyste środowisko naturalne</p> <p>-brak przemysłu uciążliwego dla środowiska naturalnego</p> <p>-bliskość dużej aglomeracji miejskiej - Koszalin - jako ośrodka gospodarczego (rynek pracy, rynek towarów i usług) oraz zaplecze technologiczne i wiedzy</p> <p>-duża lesistość – 44% powierzchni gminy</p>	<p>-niska świadomość ekologiczna mieszkańców</p> <p>-słabe egzekwowanie prawa w zakresie ochrony środowiska</p> <p>-duże nasilenie ruchu kołowego przez gminę powoduje znaczne zanieczyszczenie środowiska spalinami</p> <p>-zły stan techniczny dróg</p>	<p>-uzyskanie dostępu do morza po przyłączeniu do gminy Sianów miejscowości Łazy</p> <p>-rozwój turystyczny gminy z wykorzystaniem dostępu do morza</p> <p>-budowa obwodnicy miasta Sianów</p> <p>-rozwój współpracy w ramach Euroregionu Pomerania</p> <p>-rozwój gminy w aspekcie współpracy międzynarodowej</p> <p>-współpraca z sąsiednimi gminami</p> <p>-tworzenie wspólnej sieci połączeń komunikacyjnych i szlaków turystycznych</p> <p>-integracja z Unią Europejską</p> <p>-wykorzystanie bliskości granicy zachodniej do rozwoju gospodarczego gminy</p> <p>-możliwość zwiększenia lesistości poprzez zalesianie najsłabszych rolniczo gruntów oraz nieużytków</p> <p>-moda na ekologię, tworzenie mocnego lobby ekologicznego w gminie</p> <p>-położenie większego nacisku na edukację ekologiczną</p> <p>-tworzenie nowych obszarów chronionych – parki krajobrazowe, korytarze ekologiczne</p> <p>-wzrastająca świadomość potrzeby współpracy ekologicznej</p> <p>-ochrona istniejących i odtworzenie utraconych zasobów przyrodniczych</p>	<p>-brak obwodnicy Sianowa i dalsze nasilenie się ruchu tranzytowego przez gminę</p> <p>-pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwa ruchu kołowego</p> <p>-konkurencja gmin nadmorskich, posiadających lepsze uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze</p> <p>-słaba współpraca z polskimi i światowymi organizacjami – fundacjami, dysponującymi środkami finansującymi inwestycje z zakresu ochrony środowiska</p> <p>-rabunkowa gospodarka zasobami naturalnymi</p>
2.0 WARUNKI AGROPRZYRODNICZE I ROLNICTWO	<p>-dobra jakość gleb i korzystne warunki do rozwoju produkcji rolniczej – wskaźnik bonitacji 1,0</p> <p>-dobre warunki do produkcji warzyw z możliwością bezpośredniej sprzedaży</p>	<p>-opóźniony okres wegetacji, wiosenne przymrozki, duże wahania temperatur</p> <p>-częste opady deszczu w okresie żniw, brak możliwości dosuszania zboża</p>	<p>-nawiązanie współpracy i więzi kooperacyjnych z miejscowymi podmiotami przetwórstwa spożywczego</p> <p>-możliwość wzrostu produkcji do bezpośredniego spożycia w sezonie wypoczynkowym</p>	<p>-nietrafne dzierżawy nieruchomości rolnych przez AWRSP</p> <p>-likwidacja stada podslawowego bydła niski poziom inwestowania w gospodarstwach rolnych – dalsza dekapitalizacja majątku</p>

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony		
	<p>-korzystne uwarunkowania do produkcji metodami ekologicznymi</p> <p>-potencjał użytków rolnych – 48% powierzchni gminy</p> <p>-w strukturze użytków rolnych grunty orne stanowią 72 % powierzchni</p> <p>-inicjatywa rolników, która doprowadziła do utworzenia grupy producentów</p> <p>-istniejące gospodarstwa agroturystyczne</p> <p>-potencjał taniej siły roboczej</p> <p>-stosunkowo dobra dostępność do punktów zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej i usług rolniczych na terenie gminy</p> <p>-bliska dostępność do zakładów przetwórstwa spożywczego</p> <p>-duża ilość gospodarstw prowadzących produkcję w działkach specjalnych (drób, zwierzęta futerkowe, ryby)</p> <p>-dość korzystna struktura obszarowa gospodarstw rolnych – średnia wielkość gospodarstwa 18 ha</p>	<p>-duża ilość gospodarstw drobnych – 63,6% stanowią gospodarstwa do 10ha</p> <p>-bardzo niski poziom nawożenia gleb (85 NPK kg/ha)</p> <p>-brak podmiotów skupowych na terenie gminy</p> <p>-niska opłacalność produkcji rolnej</p> <p>-problemy ze zbytem, brak wieloletnich kontraktów</p> <p>-brak współpracy z zakładami przetwórstwa rolnego</p> <p>-brak kapitału i trudności w jego akumulacji</p> <p>-niskie kwalifikacje – 92,1% rolników z wykształceniem podstawowym i zawodowym</p> <p>-przewaga postaw biernych i niewiary we własne możliwości</p> <p>-brak współpracy producentów rolnych w zakresie produkcji, przetwarzania, zaopatrzenia i zbytu</p> <p>-dekapitalizacja budynków, budowli i maszyn oraz urządzeń rolniczych</p> <p>-niekorzystna struktura zasiewów ponad 90% stanowią zboża</p> <p>-zaniechania w zakresie konserwacji urządzeń melioracyjnych</p> <p>-problemy z racjonalnym zagospodarowaniem gruntów AWRSP</p> <p>-słaba kondycja ekonomiczna funkcjonujących gospodarstw rolnych</p> <p>-pewna ilość gleb lekkich, niskoprodukcyjnych, z reguły kwaśnych i bardzo kwaśnych, o niekorzystnych warunkach wilgotnościowo – powietrznych</p>	<p>Szanse</p> <p>-stworzenie warunków formalno – prawnych oraz ekonomicznych do tworzenia różnych form integracji poziomej i pionowej w sektorze rolnym z nowoczesnym wspieraniem lokalnego przetwórstwa rolno – spożywczego</p> <p>-optymalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego rolnictwa, przyrody oraz istniejącej infrastruktury na obszarach wiejskich</p> <p>-optymalne wykorzystanie zasobów oraz innych form działalności pozarolniczej na wsi</p> <p>-dobra, jasna i precyzyjna polityka państwa, wspierająca wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</p> <p>-pełna integracja z Unią Europejską na równoprawnych i partnerskich warunkach</p> <p>-wzrost opłacalności produkcji rolnej</p> <p>-dostęp do tanich kredytów na rozwój produkcji rolnej</p> <p>-rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego</p> <p>-rozwój przedsiębiorczości i poszukiwanie alternatywnych kierunków produkcji</p> <p>-moda na wypoczynek na wsi w gospodarstwach agroturystycznych</p> <p>-uchwalenie ustawy o rolnictwie ekologicznym</p> <p>-wykorzystanie światowych trendów i mody w zakresie turystyki wiejskiej w tym agroturystyki i produkcji żywności metodami ekologicznymi</p> <p>-wykorzystanie możliwości produkcji materiału szkolarskiego przez miejscowe nadleśnictwo do zalesień gruntów rolniczo najsłabszych</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>-ubożenie rolników, wzrost patologii społecznych</p> <p>-dalszy ubytek dobrych gruntów rolniczych na cele nierolnicze</p> <p>-nielubliwość, niestabilna polityka rolna Państwa</p> <p>-dalsza dekonunktura rolnictwa</p> <p>-uwarunkowania makroekonomiczne (brak sprawnego rynku rolnego, niskie ceny)</p> <p>-brak płynności finansowej gospodarstw rolnych, ograniczenie inwestowania i produkcji kapitałochłonnej</p> <p>-wzrastające ceny środków do produkcji rolnej</p> <p>-napływ tańszych produktów rolnych z zagranicy i Polski Południowej</p> <p>-drogie i trudnodostępne kredyty dla rolnictwa</p> <p>-przedłużający się okres przedakcesyjny do Unii Europejskiej</p>

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
3.0 TURYSTYKA -korzystne położenie geograficzne -walory przyrodniczo – krajobrazowe: -czyste środowisko -malownicze ukształtowanie terenu -pomniki przyrody -częściowy rezerwat leśny – Jodły Karnieszewickie - <i>arborvitum</i> i Koszaliński Pas Nadmorski -parki podworskie -zabytki architektury (kościół, dwory, pałacyki) -istniejąca baza noclegowa – baza wypoczynkowa – gospodarstwa agroturystyczne -fachowość obsługi ruchu turystycznego -wyznaczone tereny pod obsługę ruchu turystycznego -dogodne połączenia komunikacyjne -bliskość dużej aglomeracji miejskiej – Koszalin -turystyka sentymentalna -rozwijająca się infrastruktura techniczna i komunalna -duże zaangażowanie władz i społeczności lokalnej w rozwój gminy -duża lesistość gminy -cykliczna impreza o zasięgu regionalnym „Dni Ziemi Sianowskiej” -tradycje w organizacji imprez kulturalnych np. Plenery Osieckie	-braki w infrastrukturze sportowo–rekreacyjnej -niewykorzystane szlaki i możliwości rozwoju turystyki kwalifikowanej -krótki sezon turystyczny – wypoczynkowy, dominuje wypocznik sezonowy -zbyt mało imprez o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim – promujących gminę -słaba promocja i marketing, braki aktywnej informacji turystycznej -mała oferta wypoczynku sobotnio – niedzielnego -zaniedbania w estetyzacji posesji -zły stan szlaków turystycznych -brak kompleksowego programu rozwoju turystyki na wybrzeżu środkowym -nieodstateczne wykorzystanie walorów gminy	-budowa kanału łączącego jeziora Jamno i Bukowo -wykorzystanie turystyczne – wypoczynkowe jezior Jamno i Bukowo (zeglarstwo, kajakerstwo, bojerki) -utworzenie muzeum przemysłu zapalczanego -bezpośredni dostęp do morza poprzez włączenie miejscowości Łazy w obręb gminy Sianów -opracowanie kalendarza imprez i katalogu atrakcji turystycznych w gminie -opracowanie i wdrożenie programu rozwoju turystycznego gminy -wsparcie zewnętrzne dla rozwoju gminy -rozwój gospodarstw agroturystycznych i utworzenie gminnego stowarzyszenia agroturystycznego -przedłużenie sezonu wczasowo – turystycznego -budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Sianowie -rozwoj współpracy zagranicznej -poprawa standardu bazy turystycznej – wypoczynkowej -preferencje podatkowe dla podmiotów gospodarczych -racjonalne zagospodarowanie terenów wyłączonych z użytkowania rolniczego i przeznaczonych na rozwój infrastruktury turystycznej (pola namiotowe, campingowe, karawaning) -przy trasie nr 6 wyznaczenie terenów dla rozwoju bazy turystycznej i gastronomicznej -rozwoj turystyki sentymentalnej	-brak tradycji turystycznych i kwalifikacji mieszkanców do prowadzenia działalności turystycznej -brak dofinansowania państwa na renowację zabytków architektonicznych i przyrodniczych -degradacja jeziora Jamno -brak współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie wykorzystania środków ISPA -konkurencyjność i atrakcyjność gmin nadmorskich -moda na wypocznik poza granicami kraju -powolny zwrot kapitału inwestycyjnego ze względu na krótki sezon turystyczny -odpływ turystów do innych, bardziej atrakcyjnych ośrodków -brak obwodnicy miejskiej	

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szanse	Zagrozenia
4.0 LUDNOŚĆ, ZATRUDNIENIE, BEZROBOCIE	<ul style="list-style-type: none"> - dodatnie saldo migracji - wysoki wskaźnik liczby mieszkańców przypadających na 1 km² (średnio 58,8 os./km²) - wzrastający wskaźnik liczby ludności zatrudnionej poza rolnictwem - rosnąca liczba ludności w wieku produkcyjnym - utrzymująca się na stałym poziomie liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym - duży potencjał intelektualny i mobilny niektórych grup ludności - bliskość Koszalina jako potencjalnego rynku pracy dla ludności z gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - malejąca przyrost naturalny - brak miejscowego rynku pracy - mała aktywność zawodowa mieszkańców wsi - niski poziom wykształcenia mieszkańców - nieefektywny system ograniczania bezrobocia prowadzony przez Powiatowy i Wojewódzki Urząd Pracy - niska świadomość mieszkańców wsi w zakresie możliwości pozyskiwania dodatkowych pozarolniczych źródeł dochodów - jawne bezrobocie na poziomie 11% - utrzymujące się bezrobocie na poziomie średnim od kilku lat - zbyt powolny proces restrukturyzacji terenów po PGR - największy poziom osób bezrobotnych w wieku mobilnym - duże bezrobocie ukryte, zwłaszcza na terenach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - napływ ludności do gminy - wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich - uruchomienie systemu edukacji i przekwalifikowania zawodowego - opracowanie i wdrożenie gminnego programu promującego tworzenie nowych miejsc pracy i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców - ulgi podatkowe dla przyszłych firm, które będą zatrudniały bezrobotnych z terenu gminy - optymalizacja miejscowego rynku pracy - zdynamizowane procesy alternatywnego zarabiania przez mieszkańców wsi - przechodzenie państwa od polityki rolnej do polityki wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich - zagospodarowanie obiektów po byłych PGR - np. przetwórstwo produktów pochodzenia rolniczego - inwestor strategiczny - wspólne przedsięwzięcia infrastrukturalne, gospodarcze, społeczne, kulturalne z gminami ościennymi - wykorzystanie środków pomocowych UE - utworzenie gminnego centrum przedsiębiorczości i centrum kształcenia ustawicznego - powołanie gminnego centrum spraw społecznych - ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i racjonalne wykorzystywanie możliwości wspierania tworzenia nowych miejsc pracy - stworzenie dogodnych warunków kształcenia dla młodzieży szczególnie uzdolnionej z terenów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie strukturalne - wysoki poziom bezrobocia w sąsiednich gminach - bezrobocie może być głównym problemem rozwoju gospodarczego i społecznego gminy - demoralizacja i apatia społeczna spowodowana długotrwałym bezrobociem i brakiem miejsc pracy na terenie gminy - brak programu przeciwdziałającego bezrobociu prowadzonego przez Krajowy Urząd Pracy - brak dobrej współpracy międzygminnej i planowania długookresowego - brak środków w budżecie PUP na walkę z bezrobociem i działania z tym związane - brak aktywności społecznej i przedsiębiorczości, brak postaw rynkowych - patologie społeczne - pogłębiające się trudności w dostępie do edukacji i kultury - pogłębiające się ubożenie terenów wiejskich - odpływ ludzi wykształconych, inicjatywnych, ze względu na brak atrakcyjnych ofert pracy - zamknięcie dalszej edukacji po ukończeniu gimnazjum - dezintegracja społeczności wiejskiej i brak liderów

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szance	Zagrożenia
5.0 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
5.1 Sieć osadnicza	<ul style="list-style-type: none"> -wyznaczone tereny pod budownictwo na wschód o istniejącej zabudowy miejskiej, wzdłuż drogi krajowej nr 6 na obszarze 12 ha z możliwością zabudowy mieszkalnej oraz usługowej, nieuciągliwej dla środowiska naturalnego -w zasadzie zwarta zabudowa w poszczególnych miejscowościach gminy -wolne tereny pod budownictwo na terenie wiejskim gminy 	<ul style="list-style-type: none"> -brak pełnej infrastruktury technicznej w sieci osadniczej -brak opracowanej długofalowej koncepcji rozwoju sieci osadniczej, usługowej i innej w gminie -brak mieszkań komunalnych i brak środków na remonty istniejących budynków 	<ul style="list-style-type: none"> -możliwość poprawy i unowocześnienia sieci osadniczej w Sianowie po zagospodarowaniu wyznaczonych terenów pod budownictwo -rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego 	<ul style="list-style-type: none"> -brak perspektywicznej koncepcji przestrzennej restrukturyzacji sieci osadniczej – uwzględniającej funkcję turystyczną gminy -zbyt duża koncentracja zabudowy i eliminowanie terenów zielonych
5.2 Komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> -dość korzystna gęstość sieci dróg 65,7 km/100 km² -korzystny układ komunikacyjny w gminie, sieć dróg zadawalająca -zaplecze techniczne motoryzacji sprzyja jej rozwojowi -zelektryfikowana linia kolejowa jednotorowa towarowa i osobowa Szczecin – Koszalin – Gdańsk ze stacją w Skibnie -droga krajowa nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk -dobrze rozwinięta komunikacja autobusowa PKS i MZK dociera do większości miejscowości w gminie -dwie stacje paliw 	<ul style="list-style-type: none"> -przebiegająca przez centrum Sianowa droga krajowa nr 6, przy ogromnym nasileniu ruchu kołowego stwarza realne zagrożenie i utrudnienie dla mieszkańców -brak barier i sygnalizacji świetlnej na drodze nr 6 w Sianowie -brak bezpiecznych ciągów komunikacyjnych dla dzieci uczęszczających do szkół (ciągi piesze i rowerowe) -zły stan techniczny dużej części dróg - modernizacji i remontów wymaga 20% dróg krajowych, 80% dróg wojewódzkich i 60% dróg gminnych i powiatowych -nieutwardzone pobocza, wąskie drogi -brak chodników dla pieszych na terenach zabudowanych -brak tras szybkiego ruchu -niewystarczająca ilość środków na 	<ul style="list-style-type: none"> -budowa obwodnicy Sianowa -lokalizacja i budowa infrastruktury gastronomiczno – hotelowej przy trasie nr 6 -pełne wyposażenie gminy we wszystkie media infrastruktury technicznej – drogowej -poprawa stanu dróg, rozbudowa i modernizacja przyczyni się do rozwoju gospodarczego gminy -szansa na rozwój firm i usług transportowych -rozwój przedsiębiorczości mieszkańców -dalszy rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> -dalsze odwołanie budowy obwodnicy spowoduje znaczne ograniczenie przepustowości trasy nr 6 oraz spowoduje znaczną degradację zabudowy Sianowa, zakłóca bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza dzieci -obecny stan dróg może ograniczyć rozwój gospodarczy gminy -ograniczenie rozwoju turystyki weekendowej i przyjazdu turystów zmotoryzowanych -utrata rynku usług turystycznych -silna presja na zabudowę terenów wzdłuż tras komunikacyjnych co może spowodować zanik „zielonych przetrw” i likwidację „terenów otwartych”

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
5.3 Zaopatrzenie w wodę	<ul style="list-style-type: none"> -zasoby wód podziemnych na terenie gminy pozwalają na zaspokojenie potrzeb jej mieszkańców -gmina leży na obszarze dość bogatym w wody powierzchniowe, śródłądowe -położenie części linii brzegowej jezior Jamno i Bukowo na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> remonty i modernizacja dróg infrastruktury komunikacyjnej -zbyt duże obciążenie dróg w sezonie letnim -słabo rozwinięta infrastruktura obsługi turystycznej przy drodze nr 6 (parkingi, gastronomia itp.) -zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy z wielu ujęć - ujęcia wiejskie i zakładowe -stan zwodociągowania gminy jest niewystarczający -budowa i rozbudowa sieci wodociągowych wymagana jest w miejscowościach Gorzebadź, Kędzierzyn, Maszkowo, Mokre, Sowiński Młyn, Ratajki, Klos, Sowino i Sowinko -budowa rezerwowych ujęć wodnych jest niezbędna w miejscowościach Sianów, Bielkowo, Sucha Koszalińska, Osieki, Dąbrowa i Skibno -zagrożenie sanitarne jakości wody -część ujęć nie posiada selekcji uzdatniania wody -brak cieków wodnych o walorach energetycznych -około 30% sieci wodociągowej wykonana jest wykonana z rur przesyłowych azbestowo – cementowych -w około 2,5% gospodarstw domowych występuje deficyt w zaopatrzeniu w wodę pitną -brak programu gospodarki wodno – ściekowej 	<ul style="list-style-type: none"> -opracowanie i realizacja programu gospodarki wodnej na terenie gminy -uzyskanie wsparcia finansowego z różnych źródeł dla realizacji programu poprawy gospodarki wodnej i zaopatrzenia mieszkańców w wodę -poprawa oferty inwestycyjnej (terenów budowlanych) -lepsze bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców -poprawa zdrowotności i jakości żywności 	<ul style="list-style-type: none"> -stan techniczny niektórych wodociągów może utrudnić prowadzenie właściwej gospodarki wodno-ściekowej -zróżnicowanie jakości wody może stanowić zagrożenie dla mieszkańców i nie sprzyja prawidłowej sanitacji gminy -brak alternatywnych możliwości zaopatrzenia w wodę przy istniejących ujęciach w przypadku awarii

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
5.4 Gospodarka ściekami i usuwanie odpadów	<ul style="list-style-type: none"> -podstawą systemu odbioru ścieków jest grawitacyjna sieć kanalizacyjna z mechaniczno – biologiczną oczyszczalnią ścieków w Stanowie, która obsługuje około 50% mieszkańców miasta -system lokalnych i zakładowych oczyszczalni ścieków -zorganizowany system zbiórki i wywozu odpadów stałych z terenu gminy przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwo z Koszalina na wysypisko w okolicy Stanowa -wysypisko posiada częściową segregację i zbiórkę odpadów takich jak tworzywa i szkło -wysypisko jest eksploatowane w sposób prawidłowy i rozwiązuje problem odpadów stałych w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> -niski potencjał samoregulacyjno-odpornościowy i znaczne zanieczyszczenie powierzchniowych wód śródlądowych (zwłaszcza jeziora Jamno) -niepełne objęcie wywozem odpadów stałych z części budownictwa zagrodowego -ograniczony system selektywnej zbiórki odpadów -brak sortowni odpadów na wysypisku i ich racjonalnego zagospodarowania -brak oczyszczania ścieków w części miejscowości w gminie oraz kompleksowego programu gospodarki ściekowej -oczyszczanie ścieków w niektórych miejscowościach odbywa się poprzez system zbiorników bezodpornych i dołów chłonnych -część małych nieużytkowanych wysypisk nie było rekultywowanych -brak kanalizacji sanitarnej -odprowadzającej ścieki w gminie -brak systemów odprowadzenia wód deszczowych 	<ul style="list-style-type: none"> -likwidacja barier ograniczających inwestycje mieszkaniowe, turystyczne oraz ogólne warunki życia mieszkańców -doprowadzenie do pełnej sanitacji gminy wraz z rozwiązaniem wszystkich problemów dotyczących infrastruktury technicznej -budowa oraz usprawnienie istniejącej kanalizacji deszczowej -usprawnienie międzygminnej składowicy odpadów z segregacją i recyklingiem -możliwość pozyskania zewnętrznego zasilania finansowego na nowe i kontynuowane inwestycje poprawiające gospodarkę ściekową i odpadami stałymi (Bank Światowy, SAPARD, ISPA, WFOŚ i GW, itp.) -wykorzystanie międzygminnego programu oczyszczania i zagospodarowania jeziora Jamno 	<ul style="list-style-type: none"> -utrudnienia w pełnej ochronie środowiska w gminie -niewystarczająca ilość środków na pełną sanitację gminy i możliwość zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych -„zła” gospodarka ściekami i odpadami może spowodować występowanie „dzikich” wysypisk w lasach i na terenach rolniczych -duże wahania w skali produkcji odpadów w roku. W sezonie letnim wzrasta produkcja tych odpadów -dalsze stosowanie tworzyw sztucznych do pakowania artykułów spożywczych
5.5 Telekomunikacja	<ul style="list-style-type: none"> -dobrze rozwinięta sieć telekomunikacji stałej -średni wskaźnik gęstości (19 telefonów na 100 mieszkańców) -dobrze funkcjonujące telefonie komórkowe 	<ul style="list-style-type: none"> -niepełna telefoniczna gminy, szczególnie terenów wiejskich -3,5% gospodarstw domowych oczekuje na podłączenie do sieci -utrudnienia w dostępności do internetu -zbyt mała ilość stałych punktów telefonicznych w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> -całkowite rozwiązanie problemu telefoniczacji we wszystkich miejscowościach gminy (w tym również na obszarach wydzielonych do inwestowania) przy użyciu również systemu łączności radiowej -korzystna oferta inwestycyjna i poprawa warunków do prowadzenia biznesu -pełny dostęp do INTERNETU oraz poprawa informacji o ofercie turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków na dokończenie telefoniczacji gminy

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szanse	Zagrożenia
5.6 Komunalna gospodarka mieszkaniowa	<ul style="list-style-type: none"> -istniejące komunalne zasoby mieszkaniowe, -mieszkania budowane w latach 1960÷70 – 147, -mieszkania budowane w latach 1980÷85 – 40, 	<ul style="list-style-type: none"> -zły stan techniczny mieszkań komunalnych wymagający natychmiastowych remontów zarówno bieżących jak i kapitalnych, -większość budynków i mieszkań sprzed 145 – 568, -brak w gminie (od 1985r.) komunalnego budownictwa mieszkaniowego, -wiele budynków przeznaczono do rozbiórki. 	<ul style="list-style-type: none"> -rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach TBS, -duże zapotrzebowanie na mieszkania, -istniejące wyznaczone tereny pod budownictwo mieszkaniowe, 	<ul style="list-style-type: none"> -ubożenie społeczeństwa i ciągły wzrost zapotrzebowania na bardzo tanie mieszkania komunalne (dot. rodzin najuboższych), -brak środków na remonty mieszkań i budowę mieszkań dla rodzin z budynków przeznaczonych do rozbiórki, -pogarszanie się stanu technicznego budynków komunalnych, zwłaszcza przy obciążonej trasie Nr 6
5.7 Elektrotechnika i ciepłownictwo	<ul style="list-style-type: none"> -stan urządzeń energetycznych zapewnia wystarczającą dostawę energii elektrycznej -rezerwy możliwości podawania energii -przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia -w Skibnie istnieje stacja redukcyjno – pomiarowa 1° o przepustowości 4 tys. m³/h. -sieć gazowa dl. 4,5 km -powszechna aprobata potrzeby zmiany systemu ogrzewania z paliwa stałego na ekologiczne -korzystny układ wiatrów i możliwość ich wykorzystania do napędzania elektrowni wiatrowych 	<ul style="list-style-type: none"> -slaby stopień gazyfikacji gminy -dewastacja części urządzeń energetycznych -rosnąca koncentracja zanieczyszczeń w atmosferze -relatywnie wysokie i rosnące ceny paliw (gazu, oleju) ograniczają pozytywne decyzje zmiany systemu ogrzewania na ekologiczne -pewna grupa gospodarstw domowych i ośrodków nie posiada nowoczesnych systemów ociepleń -system napowietrznych linii energetycznych zwiększa prawdopodobieństwo awarii w dopływie prądu -system oświetlenia ulic jest przestarzały i energochłonny 	<ul style="list-style-type: none"> -efektywne wykorzystanie źródeł ciepła i ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery -doprowadzenie gazu do wszystkich gospodarstw domowych -wykorzystanie źródeł energii odnawialnej -zdecydowana poprawa środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> -większość gospodarstw (obiektów) korzysta z ogrzewania na paliwo stałe co powoduje zbyt duże zanieczyszczenie środowiska -brak odpowiedniej ilości środków finansowych na modernizację systemu ciepłowniczego
6.0 INFRASTRUKTURA SPOLECZNA				
6.1 Aktywność społeczna	<ul style="list-style-type: none"> -więź lokalne i aktywność władz -stosunkowo dobre wyposażenie w urządzenia infrastruktury społecznej (oswiata, kultura, służba zdrowia) 	<ul style="list-style-type: none"> -brak liderów -mala aktywność części społeczności -slaba aktywność zawodowa i społeczne mieszkańców wsi -mala przedsiębiorczość 	<ul style="list-style-type: none"> -zwiększenie mobilności oraz rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich -możliwość aktywizacji potencjału społeczności gminy -wykreowanie i wspieranie nowych liderów 	<ul style="list-style-type: none"> -konflikty społeczne wywołane regresem gospodarczym -wzrost postaw pesymistycznych i poczucia braku perspektyw rozwojowych może szczególnie na wsi

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
	-duża aktywność i zmiana mentalności ludzi młodych		- możliwość transgranicznych kontaktów oświatowych, naukowych i innych form współpracy w ramach Euroregionu Pomerania	utrudnić wdrożenie strategii rozwoju gminy - pogłębianie się nierówności społecznej
6.2 Edukacja i kultura	-dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych -duża ilość imprez kulturalnych o zasięgu ponad gminnym -możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych w szkołach -bardzo wysoki poziom wykształcenia nauczycieli (93% kadry posiada wyższe studia) -dobrze rozwinięta sieć bibliotek szkolnych, które pełnią jednocześnie rolę bibliotek środowiskowych -dobry stan techniczny obiektów szkolnych -pracownie komputerowe w szkołach w Dąbrowie, SP Nr 1 i 2 w Sianowie i Iwiciźnie	-brak sprawnego systemu edukacji pozaszkolnej i przekwalifikowań -szkolnictwo średnie poza obszarem gminy -brak środków na dofinansowanie oświaty i kultury (niskie subwencje) -brak typowych pracowni językowych w szkołach -brak typowych pracowni technicznych	-możliwość utworzenia gminnego centrum kształcenia ustawicznego i centrum przedsiębiorczości -poprawa efektywności oświaty -realizacja programów edukacyjnych o wysokim poziomie wiedzy -kształcenie w zakresie umiejętności stosowania nowoczesnych technologii -uruchomienie aktywności mieszkańców w zakresie kultury i kultywowania tradycji -przedsięwzięcia kulturalne mogą być mocną stroną promocji gminy	-złe przygotowana reforma edukacji -spadek ilości dzieci w wieku szkolnym do 2004 r. -nieodstosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy -niż demograficzny
6.3 Sport i rekreacja	-duże tradycje rozwoju sportu i rekreacji -Gminny Klub Sportowy „Wiktoria” Sianów – sekcje wiodące badminton i piłka nożna -LKS-y „Start” Mokre, w Skibnie, Stęciemnie, i Węgorzewie -UKS-y w Sianowie, Dąbrowie i Suchej Koszalińskiej -imprezy sportowe o zasięgu ponad gminnym: piłki nożnej, tenisa stołowego, judo -sale gimnastyczne przy SP Nr 2 w Sianowie, w Suchej Koszalińskiej, Dąbrowie.	-ograniczona możliwość wsparcia finansowego gminy z zewnątrz -niewielkie zaangażowanie sponsorów miejscowych -mało znacząca oferta rekreacyjna dla turystów -brak obiektów sportowo – rekreacyjnych przedłużających sezon wypoczynkowy -brak przystani oraz możliwości uprawiania sportów wodnych na jeziorze Jamno	-krowanie nowych liderów gminy poprzez sport -dobrze rozwinięty sport i rekreacja mieszkańców po zakończeniu inwestycji sportowo – rekreacyjnych w gminie -konceptja zagospodarowania sportowo-rekreacyjnego okolic jeziora Jamno i włączenie w administracyjny obręb gminy miejscowości Łazy -doposażenie w sprzęt rekreacyjny szkolnych obiektów sportowych -budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum	-brak ogólnopolskiej koncepcji szkolenia dzieci i młodzieży sportowej -brak infrastruktury sportowej przedłużającej sezon turystyczny -za mało środków na realizację zadań bieżących i na rozwój rekreacyjno – sportowy gminy

		Waloryzacja		
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szanse	Zagrozenia
6.4 Służba zdrowia i opieka społeczna	<p>Szczególnie i łwęcinnie</p> <p>-kompleks sportowo – rekreacyjny w Dąbrowie</p> <p>-publiczny ZOZ w Sianowie z filią w łwęcinnie – 4 lekarzy internistów, 2 stomatologów, 2 pediatrów, ginekolog</p> <p>-opieka społeczna: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie</p>	<p>-brak możliwości rehabilitacji oraz opieki specjalistycznej dla osób starszych</p> <p>-brak przychodni specjalistycznych (najbliższa w Koszalinie)</p> <p>-pogorszenie się dostępności do lekarza (reforma zdrowia)</p> <p>-brak specjalistycznych, aktywnych form pomocy społecznej</p>	<p>-utworzenie Centrum Spraw Społecznych</p> <p>-utworzenie Dziennego Domu Seniora</p> <p>-poprawa opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej</p> <p>-restrukturyzacja i doprowadzenie usług medycznych do potrzeb mieszkańców (również w okresie sezonu wczasowego)</p> <p>-poprawa ogólnego stanu zdrowia mieszkańców</p>	<p>-reforma służby zdrowia i brak kontraktów z Kasą Chorych oraz niskie dochody mieszkańców</p> <p>-brak środków na opiekę społeczną</p> <p>-nastroje pesymistyczne wśród pacjentów</p>
7.0. ROZWÓJ GOSPODARCZY	<p>-duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym wymagający jednak odpowiedniego przygotowania zawodowego i motywacji</p> <p>-znacząca liczba podmiotów gospodarczych (ogółem 840)</p> <p>-atrakcyjne gospodarstwo położenie gminy – bliskość Koszalina, granicy zachodniej Polski, korzystne oddziaływanie aglomeracji Koszalina (rynek pracy, rynek towarów i usług, zaplecze technologiczne)</p> <p>-stosunkowo dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną</p> <p>-sprzyjające warunki do rozwoju funkcji pozarolniczych na terenach wiejskich</p> <p>-bardzo dobre warunki dla potencjalnych inwestorów;</p> <p>-wydzielone tereny pod działalność usługową, produkcyjną, turystyczną</p> <p>-oferta ulg podatkowych dla</p>	<p>-nierównomierne rozmieszczenie infrastruktury technicznej</p> <p>-niski poziom przygotowania zawodowego i mała przedsiębiorczość ludności</p> <p>-obszarów wiejskich</p> <p>-brak fachowców w niektórych branżach</p> <p>-prowadzanie komponentów do przetwórstwa z zewnątrz gminy, przy znacznych możliwościach ich produkcji w miejscu (np. warzywa do sałatek i przetworów rybnych)</p> <p>-brak zakładów przetwórstwa mięsnego i owocowo – warzywnego</p> <p>-sezonowość zbytu</p> <p>-zbyt dużo niekontrolowanego, „chłodnikowego” handlu</p> <p>-niski standard usług gastronomicznych</p> <p>-słabo rozwinięty system zaopatrzenia wsi i rolnictwa oraz zbytu produktów rolnych</p> <p>-brak zakładów specjalistycznych,</p>	<p>-pozyskanie inwestora strategicznego i zagospodarowanie terenu przy trasie Nr 6</p> <p>-powiązanie miejscowej produkcji z rozwojem przetwórstwa (rozwoj przetwórstwa mięsnego i owocowo – warzywnego)</p> <p>-zagospodarowanie obiektów po PGR-ach</p> <p>-pozyskanie środków pomocowych Unii Europejskiej i Banku Światowego do dalszego zdynamizowania rozwoju gospodarczego gminy</p> <p>-budowa nowoczesnej, o bardzo wysokim standardzie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej (napływ zamożnych turystów)</p> <p>-większa promocja, reklama gminy na zewnątrz</p> <p>-rozwoj eksportu (przetwórstwa owocowo – warzywnego)</p> <p>-obniżanie kosztów produkcji</p> <p>-rozwoj turystyki</p> <p>-rozwoj funkcji pozarolniczych</p> <p>-rozwoj ekonomiczny gminy</p> <p>-wzrost dochodów firm i gminy</p> <p>-aktywizacja gospodarstwa terenów wiejskich</p>	<p>-niestabilna polityka fiskalna państwa wobec małych i średnich firm</p> <p>-migracja młodych, wykształconych fachowców do wyższych ośrodków miejskich</p> <p>-brak konsekwencji w podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć z sąsiednimi gminami</p> <p>-wzrastające koszty utrzymania zakładów – nośniki energii, podatki</p> <p>-powstawianie super- i hipermarketów</p> <p>-konkurencja dużych ośrodków miejskich</p> <p>-słaba kondycja finansowa części firm</p> <p>-zbyt długi okres przedakcesyjny do UE</p> <p>-niekontrolowany import towarów</p> <p>-nicatracyjna polityka państwa w stosunku do małych i średnich firm</p> <p>-brak przynysłu i firm budowlanych powoduje powstanie nadmiaru siły roboczej</p> <p>-słaba kondycja finansowa większości firm zwiększa ryzyko ich upadku</p> <p>-ograniczenie inwestycji</p> <p>-wzrost bezrobocia szczególnie na wsi</p>

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szansie	Zagrozenia
	<p>inwestorów ze strony władz gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> -wydzielone tereny pod zabudowę letniskową i mieszkaniową -istniejąca droga krajowa NR 6 -duży potencjał surowca rolniczego dla rozwoju przetwórstwa -istniejąca baza obiektów gospodarczych do wykorzystania po PGR – ach -dobra promocja istniejących zakładów (MK CAFE) -duży, pobliski rynek zbytu w miejscowościach nadmorskich, zwłaszcza w sezonie letnim -dochody własne to 34% dochodów całkowitych gminy -dużą część budżetu przeznaczają na inwestycje 	<p>świadczących usługi</p> <ul style="list-style-type: none"> -niska estetyka i standard handlu i usług sezonowych -brak przetwórstwa rolno-spożywczego -podmioty gospodarcze zatrudniają do 5 pracowników -brak zainteresowania inwestorów z zewnątrz podjęciem działalności gospodarczej -ograniczony rynek zbytu na produkty i usługi wytwarzane w gminie (mało konkurencyjne) -większość proponowanych działalek dla inwestorów jest nieuzbrojona lub częściowo uzbrojona -brak stabilności dochodów gminy 	<ul style="list-style-type: none"> -organizacja dokształcania i przekwalifikowywania zawodowego w pożądanym kierunku w ramach Centrum Przedsiębiorczości i CKU w gminie -wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajozrazowych dla rozwoju agroturystyki, rękodzieła, produkcji ekologicznej żywności -prywatyzacja na dogodnych warunkach imienia państwowego i komunalnego na potrzeby małych i średnich firm -poprawa poziomu życia mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> -ograniczenie wpływów do budżetu gminy -pogorszenie nastrojów społecznych
8.0. FINANSE GMINY	<ul style="list-style-type: none"> -dochody własne to 34% dochodów całkowitych gminy -dużą część budżetu przeznaczają na inwestycje 	<ul style="list-style-type: none"> -brak stabilności dochodów gminy 	<ul style="list-style-type: none"> -możliwość pozyskania środków z różnych źródeł finansowania 	-
9.0 ZARZĄDZANIE I SAMORZĄDNOŚĆ GMINY	<ul style="list-style-type: none"> -sprawny Zarząd Gminy i kompetentna Rada -powszechna świadomość potrzeby rozwoju gminy wśród mieszkańców -aktywne mieszczanków w kierunku opracowania i realizacji planów rozwojowych gminy 	<ul style="list-style-type: none"> -zbyt małe kompetencje Samorządu Gminy, -duża odległość do ośrodków władzy wojewódzkiej -brak środków na realizację zadań inwestycyjnych i społecznych gminy -mała dostępność do środków budżetowych na realizację zadań powierzonych gminie – (oswiata, kultura, sport, infrastruktura społeczna) -za mało środków własnych na realizację niezbędnych inwestycji -zbyt mała aktywność w podejmowaniu z sąsiednimi gminami wspólnych przedsięwzięć 	<ul style="list-style-type: none"> -zastosowanie doskonalszych i precyzyjniejszych narzędzi – wskaźników przy ocenie potencjału i kondycji finansowej małych miast – gmin, -kategoryzacja gmin i zastosowanie preferencji finansowych w stosunku do najlubszych, na przykład poprzez znaczne zwiększenie ich udziału w podatku dochodowym, -odejście, w przypadku najuboższych gmin, od wymogu co najmniej 50 % udziału od własnych w kosztach inwestycji, środków własnych w kosztach inwestycji, -pierwszeństwo najlubszych jednostek samorządowych w regionalnych programach rozwoju, z wykorzystaniem funduszy pomocowych i możliwością łączenia na wspólne zadania inwestycyjne środków 	<ul style="list-style-type: none"> -przekazywanie nowych zadań gminom przez administrację rządową bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, -niewywiązywanie się z zadań przypisanych administracji rządowej, lecz bezpośrednio związanych z gospodarką gminy (np. złe zarządzanie drogami wojewódzkimi i krajowymi), co zmusza ją do dofinansowania i przejmowania nie swoich zakresów działalności, -ustawiczne uszczuplanie funduszy rządowych na dofinansowanie inwestycji z zakresu zadań własnych gmin, przy równoczesnym niedostatecznym poziomie partycypacji gmin w podziale dochodów budżetów państwa,

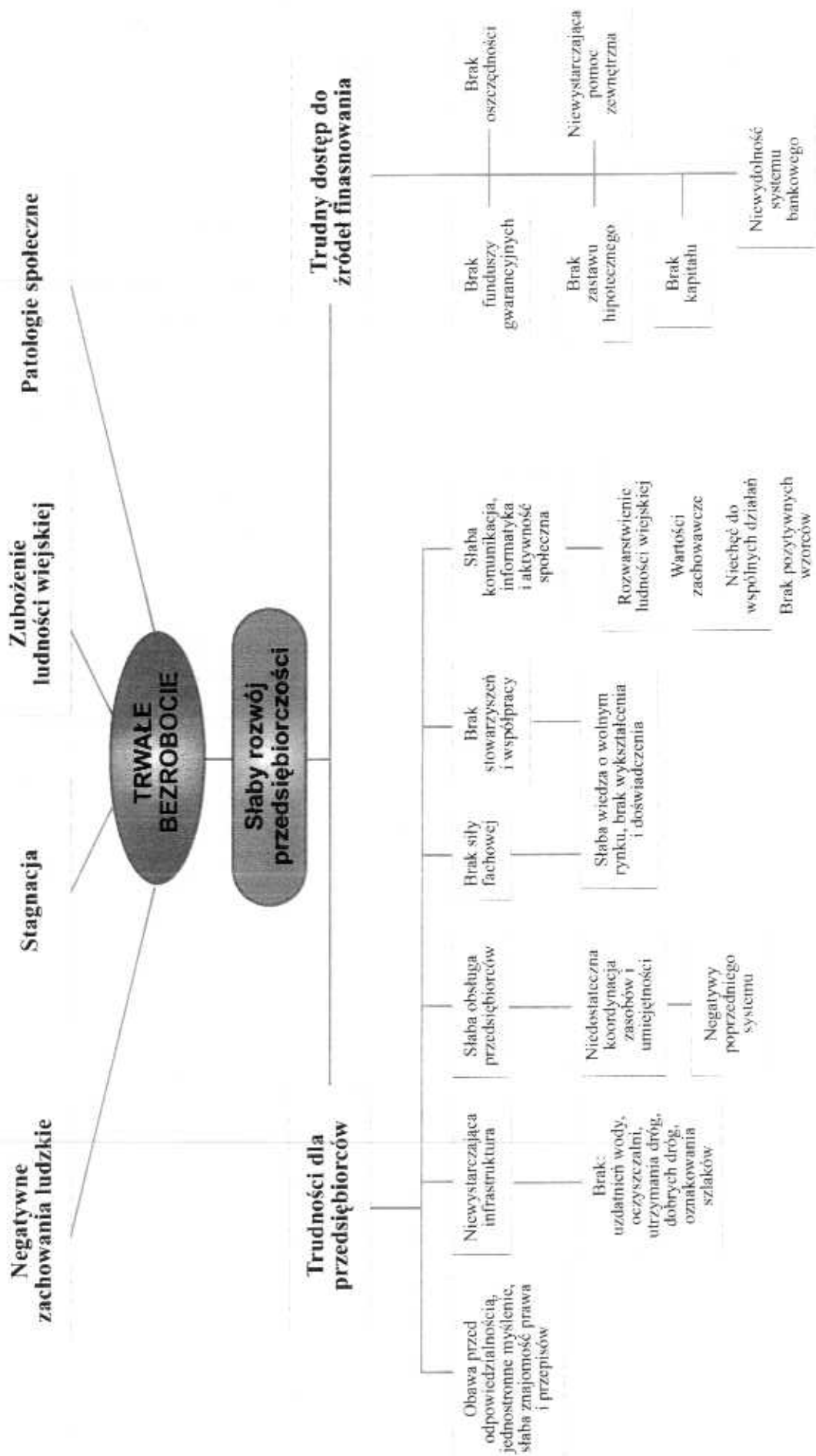
Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szanse	
		w zakresie infrastruktury turystycznej	<p>województwa, powiatu, gminy,</p> <ul style="list-style-type: none"> -udzielenie małym gminom pomocy finansowej przez budżet państwa i agendy rządowe w sfinansowaniu studiów i planów zagospodarowania przestrzennego, których brak lub dezaktualizacja stanowił będzie podstawową barierę w rozwoju 	<p>Zagrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> -przyzwolenie władz państwowych na autonomizację i zbiurokratyzowanie działalności wielu funduszy celowych, których środki miały służyć głównie rozwojowi gmin, a które zaczynają być własnym życiem i „dla siebie”, przechodząc na niemalże komercyjną działalność (m.in. nastąpiło odejście funduszy celowych od dotacji dla gmin na rzecz pożyczek i kredytów o ciągłe zwiększającym się oprocentowaniu), -ograniczenie samorządności gmin, czego dowodem jest chociażby znowelizowana ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych, -wyraźna tendencja do oparcia głównych dochodów budżetu centralnego na łatwo ściąganych podatkach pośrednich, a dochodów gmin na trudnych do wyegzekwowania podatkach bezpośrednich. Źródłem potencjalnych konfliktów w gminach będzie np. planowany podatek katastralny, -inicjowanie podziałów i konfliktów politycznych w gminach poprzez nadmierne upolitycznienie między innymi ostatnich wyborów samorządowych -oddalanie się dostępności środków SAPARD, ISPA przy równoczesnym wprowadzaniu wymogów w zakresie dostosowań prawnych, ekonomicznych, jakościowych i innych do UE

9.2 **Możliwości przyspieszenia restrukturyzacji rolnictwa w gminie i jej otoczeniu**

ZAGROŻENIA	SZANSE
1. Regres w produkcji oraz niekorzystne relacje cen rolnych drastycznie obniżyły dochody realne ludności rolniczej. W rodzinach rolniczych oraz w rodzinach byłych pracowników PGR zwiększył się stopień ubóstwa. Ta sytuacja stwarza istotną barierę dla modernizacji gospodarstw i poprawy poziomu życia.	1. Tereny wiejskie o bardzo zróżnicowanych warunkach przyrodniczych i najmniej zdegradowanym środowisku naturalnym przydatne do: - szerokiej i urozmaiconej produkcji roślinnej i zwierzęcej, - turystyki kwalifikowanej i agroturystyki
2. Spadek dochodów w rolnictwie ujemnie odbija się zmniejszonym popytem na środki produkcji rolnej, zakup lub dzierżawę gruntów na powiększenie i tworzenie indywidualnych gospodarstw rolnych	2. Głębokie zmiany własnościowe we władaniu gruntami stwarzają niepowtarzalną szansę zorganizowania rolniczej przestrzeni wg nowych, ekonomiczno - produkcyjnych uwarunkowań.
3. Trudna sytuacja finansowa przetwórstwa, niższy wskaźnik rentowności, nie pozwala na jego stymulacyjny wpływ na rozwój produkcji rolnej.	3. Bogactwo tkwiące w racjonalnej gospodarce leśnej, terenach o wysokich walorach krajobrazowych, z dużą ilością rzek i jezior objętymi strefami ciszy, zasobnymi w ryby i możliwościami do uprawiania sportów wodnych, hipiki, turystyki rowerowej, pieszej i żeglarstwa.
4. Brak zwiększenia udziału budżetu w finansowaniu postępu rolniczego oraz infrastruktury wiejskiej są barierą modernizacji sektora rolno - żywnościowego.	4. Znaczny potencjał produkcji oraz atrakcyjna oferta żywnościowa.
5. Nastąpił rozkład i upadek struktur, które dominowały w obrocie rolnym, systemu kontraktacji itp. oraz brak nowych form integracji rolnictwa z przetwórstwem, zwłaszcza profesjonalnego hurtu rolno - spożywczego standaryzacji i kompletowania partii dostaw.	5. Zasoby kruszyw mineralnych, wód podziemnych i kredy jeziornej możliwe do zagospodarowania w ramach lokalnych inicjatyw gospodarczych.
6. Brak instytucji osłonowych, zwłaszcza autentycznych spółdzielni rolników i infrastruktury rynku oraz promocji popytu na produkty rolno - spożywcze. Rolnik jest najsłabszym uczestnikiem rynku	6. Zanikanie masowych i zorganizowanych form wypoczynku daje szansę na rozwój: - turystyki rodzinnej preferującej ciche okolice i korzystające z tanich usług - turystyka w bezpośrednim kontakcie z przyrodą, - wiele wsi posiada doskonale warunki do agroturystyki.
7. Apatia i zniechęcenie środowiska wiejskiego, zwłaszcza w miejscowościach popegerowskiego bezrobocia do podejmowania inicjatyw w zakresie: - rozwoju usług rolniczych, produkcyjno-bytowych i małego przemysłu - zakładania zblokowanych upraw warzyw i zbiorowych hodowli zwierząt, - eksploatacji mieszkań oraz infrastruktury komunalnej, - szkolenia i zmiany kwalifikacji.	7. Rolnictwo w fazie ogromnych zmian własnościowych i restrukturyzacyjnych ma szansę wyboru optymalnej drogi swego rozwoju, poprzez: - właściwe przeprowadzanie zmian strukturalnych, - wykorzystanie dogodnych warunków klimatycznych, glebowych i agrarnych do prowadzenia urozmaiconej produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz przy niższych niż gdzie indziej kosztach - możliwość przetwarzania dużej ilości produktów rolnych w miejscu ich wytwarzania.

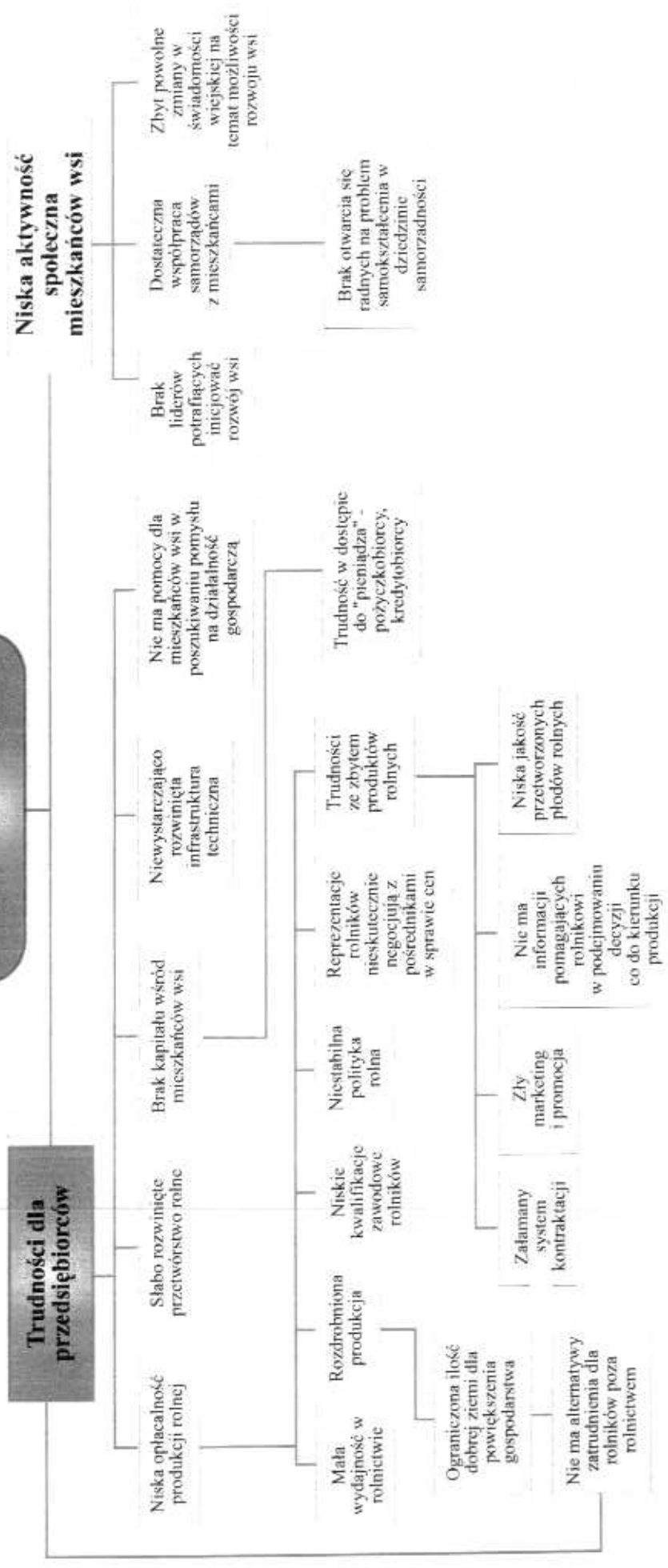
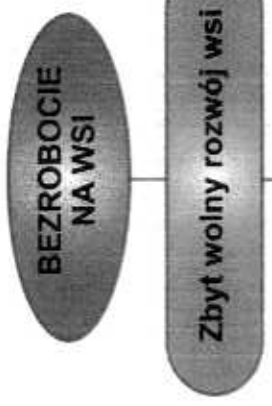
ZAGROŻENIA	SZANSE
8. Brak doświadczeń i tradycji w zakresie dodatkowych źródeł dochodów wsi i rolnictwa (zdrowa żywność, agroturystyka, usługi turystyczne, pamiątkarskie itp.)	8. Duża ilość zbędnych budynków do produkcji rolnej, która winna być wykorzystywana do uruchomienia: <ul style="list-style-type: none"> - małych przetwórnictw owoców rolnych - usług produkcyjno - bytowych i rzemieślniczych - rozwoju hodowli bydła i trzody
	9. Niezły poziom kwalifikacji mieszkańców wsi, w tym także i bezrobotnych, do pracy w rolnictwie i poza rolnictwem, dobra sieć szkół umożliwia przygotowanie zawodowe młodzieży w poszukiwanych zawodach.
	10. Przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne elementy przestrzeni gminy jako szanse mnożące dochody ludności i zasoby finansowania władz samorządowych przeznaczone na dalszy rozwój gospodarczy.

DIAGRAM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I EKONOMICZNYCH

WPLÝW CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA ROZWÓJ GMINY

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

IDENTYFIKACJA POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH ELEMENTÓW SPOŁECZNO EKONOMICZNYCH W OBSZARZE GMINY

- zahamowanie inwestycji
- brak środków finansowych
- wzrost liczby rodzin o niskich dochodach
- ubożenie społeczności wiejskiej
- upadek PGR-ów
- słaba opłacalność produkcji rolnej
- słaby rozwój lokalnego przemysłu
- problemy gospodarki finansowej gminy
- brak dobrej kadry zarządzającej na różnych poziomach gospodarowania
- rozwarstwienie wsi

- nieskuteczne zwalczanie bezrobocia
- powolny proces restrukturyzacji gruntów publicznych
- patologie społeczne
- polaryzacja społeczności lokalnej
- słabe przygotowanie do zmian
- dominująca frustracja społeczna
- brak motywacji i niechęć do pracy
- słaba integracja środowiska
- niezrozumienie wdrażanych reform

- powiększenie gospodarstwa rolnego
- rozwój sektora prywatnego w rolnictwie
- nowoczesne narzędzia pracy
- rozwój prywatnych gospodarstw,
- możliwości osadnictwa wiejskiego,
- wzrost inicjatywy społecznej,
- aktywizacja społeczności (samorządu),
- wzrost świadomości w sprawach środowiska naturalnego,
- poprawa aktywności pojedynczych ludzi,
- poprawa wykształcenia,
- wzrost umiejętności zawodowych,

- powstanie nowej świadomości i motywacji,
- konfrontacja własnych doświadczeń z krajami UE,
- więcej ludzi ujawnia zdolności przedsiębiorcze,
- wzrost pewności siebie przy podejmowaniu decyzji,
- lepsze możliwości własnego rozwoju,
- rozwój wodociągów i infrastruktury technicznej,
- rozwój społeczności i lokalnej autonomii
- korzystne efekty reform społecznych i administracyjnych

Ograniczenie bezrobocia

Wzrost rozwoju przedsiębiorczości

Ułatwiony dostęp do źródeł finansowania

Ułatwienia dla przedsiębiorczości

Działają fundusze gwarancji

Uruchomione zasoby oszczędności

Opracowane plany rozwoju

Poprawa infrastruktury

Funkcjonuje obsługa przedsiębiorców

Poprawa fachowości

Poprawa współpracy i stowarzyszenia

Poprawa komunikacji, informacji i aktywności społecznej

Założono hipoteki

Dostępna pomoc zewnętrzna

Stworzono mechanizmy ułatwiające decyzje

Wykorzystanie potencjału przyrodniczo-turystycznego

Koordinacja zasobów i umiejętności

Szkolenie i doskonalenie dostosowane do potrzeb

Dostępny kapitał